॥१॥
॥४६ पत्रें

(1)

॥गीताज्ञानदेवी अध्याय ॥११॥
॥पत्रें॥
॥४६॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

[illegible] संशोधन मंदिर धुळे

(२)

॥श्रीसच्चिदानंदरूपेण॥ ॥छ॥ आतांययावरियेकादशीं॥ कथाआहेदोहींरसीं॥
॥१॥ जेथंपार्थाविश्वरूपेंसीं॥ होयालभेटी॥१॥ जेथंशांतेच्चयाघरा॥ अद्भुतआलाआ
हेपाहुणेरा॥ आणियेरांहीरसांपांतिकरां॥ जालामान॥२॥ अहोवधुवरांचिये
मिळणीं॥ जैसींवऱ्हाडियांहीलुगडीलेणीं॥ तैसेंदेशियेच्यांसोकासनीं॥ मिरवले
रस॥३॥ परिशांताद्भुतबरवें॥ जेथेंडोळयांचापारंजुळीघेयावें॥ जैसेहरिहरप्रेम
भावें॥ आलेखेवां॥४॥ नातरिआंवसेचादिवसीं॥ भेटलींदोन्हीबिंबेंजैसीं॥
तेवियेकवळारसीं॥ केलाजेथ॥५॥ मिनलेगंगेयमुनेच्चेवोघ॥ तैसेप्रेममयरसां
चेजालेप्रयाग॥ म्हणोनिसुस्नातहोतजग॥ आघवेंयेथें॥६॥ माजिगीतास
रस्वतीगुप्त॥ आणिदोन्हीरसवोघतेमूर्त्त॥ ययालागित्रिवेणीहेउचित॥ फा
वलीबापा॥७॥ येथेंश्रवणाच्चेनिद्वारें॥ तीर्थीं रिघतांसोपारें॥ ज्ञानदेवम्हणेदा
॥१९१॥ तारें॥ मासेनिकेलें॥८॥ तीरिंसंस्कृताचें गहनें॥ तोडुनिमऱ्हाटियाशब्दसो

॥१॥

पार्थें ॥ रचिलीं धर्मनिधानें ॥ निवृत्तिदेवें ॥ ९ ॥ म्हणाउन क्षलते न येथें सद्भावें नाहा
वें ॥ प्रयागमाधवा विश्वरूपातें पाहावें ॥ येऱ्हवीं निर्मीसा रासि देयावें ॥ तिळोदकें
॥ १० ॥ हें असो ऐसें सावयव ॥ जेथें सासिन्नले आंधि रसभाव ॥ जें श्रवणसुखा
चीराणिव ॥ जोडली जगा ॥ ११ ॥ जेथें शांताद्भुत रो कडें ॥ आणि येरांहीं रसां पड
पजोडे ॥ हें अल्पचि परि उघडें ॥ कैवल्य जे थें ॥ १२ ॥ तो हा अकरावा अध्यावो ॥
जो देवाचा आपणपें वसिवृता ठावो ॥ परि अर्जुन कैसा सदैवांचा रावो ॥ जें येथें
हीं पातला ॥ १३ ॥ आणि अर्जुनाचि काय म्हणों यातला ॥ आजि हा आवडत यं ही
सुकाळ जाला ॥ जें गीतार्थ हा हातां आला ॥ म्हाटिया ॥ १४ ॥ ययाचि लागी आ
तां माझें ॥ विनविलें तें आयिकिजे ॥ तरि अवधान ऊीदेयिजे ॥ सज्जनीं तुम्हीं
॥ १५ ॥ तेवीचि तुम्हां सीतों चियेसपे ॥ ऐसी सलगी कीर करूं न लक्षें ॥ परि माना वें
जी लोक्षें ॥ अपत्यामातें ॥ १६ ॥ अहो पूंसा आपणचि पद विजे ॥ मग पेदतरि आ
पणचि कायमाथ्या न तुकिजे ॥ कां करविलें नाचिचोजें न रिझे ॥ बाळका माय ॥ १७ ॥

Joint property of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan Mumbai

(4)

॥गीता०॥ तेंचिमींजेंजेंबोलें॥तेंप्रमाणतुम्हंचिकेलें॥म्हणोनिअवधारिजेआपुलें॥बाप
॥२॥ पादेवा॥१८॥मींसारस्वतांचेंगोड॥तुम्हींचिलाविलेंजीझाड॥तरिआतांअवधा ॥अध्या०
नाम्रतेंवाड॥सिंपोनिकीजो॥१९॥मगहेंरसभावफुलींफुलैल॥नानार्थफळभा ॥११॥
रेंफळयेयिल॥तुम्हचेनिप्रसादेंहोयिल॥उपयोगजगा॥२०॥आतांययाबोला
संतरिझले॥म्हणतीतोषलोंगाभलेंकेलें॥आतांसांघेंजेंबोलिलें॥अर्जुनेंतथें
॥२१॥तवंनिवृत्तिदासम्हणे॥जीलक्षअर्जुनाचेंबोलणें॥मींप्राकृतकायसांघोंजा
णें॥परिसांघवावेंतुम्हीं॥२२॥अहोपार्थिवयापालेखवायिरा॥करवींनेवाणेंन
करविजेचिलंकेश्वरा॥येकलाअर्जुनाचिपरिअकरा॥नजिणेचिअक्षौहिणी॥२३॥
म्हणोनिसमर्थजेंजेंकरी॥तेंतेंहोउनियेचराचरीं॥तुम्हंसंततियापरी॥बोल
वामातें॥२४॥तरिआतांबोलिजतअसेआयिका॥हागीताअभिप्रायनिका॥
॥१९२॥ जोवैकुंठपीठनायका॥मुखोनिनिघाला॥२५॥बापअलौकिकग्रंथगीता॥जो

(5)

वेदींप्रतिपाद्यदेवता। तोश्रीकृष्णवक्ता॥ जियेग्रंथीं॥ २६॥ तेथिचेंगोरव कैसेंवाना
वें॥ जेंशंभुचियेही मतिनागवे। तेंम्हातां नमस्कारिजे जिवेंभावें। हें विभले॥ २७॥
अर्जुनउवाच॥ श्लोक॥ १॥ मदनुग्रहाय परमंगुह्यमध्यात्मसंज्ञितं। यत्त्वयोक्तं
वचस्तेनमोहोयंविगतोमम॥ १॥ टीका॥ मगआयिकातो किरीटी। घालुनिविश्वरू
पादिठी॥ पहिलीकैसीगोठी॥ केरिताजाला॥ २८॥ हेंसर्वहीसर्वेश्वर। ऐसाव्यक्तीतिरो
तजोप्रतिकार। तोबाहेरिहवावागोचर लोचनासी॥ २९॥ हेजिवाआंतुलीचाड।
परिदेवासांगतांसांकड। कांजेंविश्वरूपरहाड। कैसेनिपुसावें॥ ३०॥ म्हणेमागांकव
णीकहीं॥ जेंपढियंतेनिहीं पुसिलेंनाहीं। तेंसहसाकैसेंकाय। सांगाम्हणें॥ ३१॥
मीजऱ्हीसलगीचाचांग। तऱ्हीकायिसालक्ष्मीहोउनिअंतरंग। परितेहीहाप्रसंग।
पियालीपुसों॥ ३२॥ माझीआवडेतैसीसेवाजाली। तरिकायहोयीलगरुडायेतु
डी॥ परिताहाहिहेबोली। करीचिना॥ ३३॥ मींकायसनकादिकांहोउनिजवळा।

…Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

परितयांहीनागवेचिहाचाळा॥मीकायआवडेनप्रेमळां॥गोकुळिचियांहूनि॥३४॥
तयांतेंलेंकरूंपणेंझकविलें॥येकाचेगर्भवासहीसाहिले॥परिविश्वरूपहेंरा
खिलें॥नदावीचिकवणा॥३५॥हागोवाचेउहेंगुज॥ययाचियेअंतरिचेंहेंनि
ज॥केविंउनाउरामज॥पुसोंयेपां॥३६॥आणिनपुसोंजरिम्हणें॥तरिविश्व
रूपदेखिलियाविण॥सुखनकेंचिपरिजिणें॥तेंहीविपायें॥३७॥म्हणोनिपु
सोंआतांअळुमाळऐसें॥मगकरूंदेवाठाकेतैसें॥येणेंप्रवर्त्तलाउद्देशें॥प्रश्नबो
लों॥३८॥परितेंचिऐसेंनिफजावें॥जैसेंयेकादांउत्तरांसवें॥दावीविश्वरूपआ
घवें॥झाडादेउनि॥३९॥अहोवांसरूंदेखिलयासाटीं॥धेनुखवडबडौनिमोहें
उठी॥मगस्तनासुखाचियेभेटी॥कायपान्हाधरे॥४०॥पाहातांतयांपांडवांचि
निनावें॥जोहलकल्लोळरानींहीप्रतिपाळुंधांवे॥तयातेंअर्जुनेंजेवंपुसावें॥तवंसाही
॥१९३॥ लकायी॥४१॥तोसहजेंचिस्नेहाचेंअवतरण॥आणियेरेंस्नेहाघातलेंआ

हें माजवण ॥ ऐसिये मिळणी वेगळेपण ॥ उरे हें चि बहु ॥ ४२ ॥ म्हणोनि निभ्रजें
नाचया बोला सरिसा ॥ देव विश्वरूप होयील ऐसा ॥ तो चि पहिला प्रसंग ऐसा ॥
आयिकिजो तरी ॥ ४३ ॥ मग पार्थ देवातें म्हणे ॥ जो तुम्हीं मज कारणें ॥ वाच्य केलें
न बोलणें ॥ कृपानिधी ॥ ४४ ॥ जैं महाभूतें ब्रह्मीं आटती ॥ जीव महदादि जेथ ठाय
फिटती ॥ तैं जें देव होऊनि ठाकती ॥ तें विसवणें शेरिखचें ॥ ४५ ॥ हो तें हृदयाचा परि
वरीं ॥ रोविलें कृपणाचियापरी ॥ शब्दब्रह्मासिही चोरी ॥ जयाची केली ॥ ४६ ॥ तें
तुम्हीं जी आपुलें ॥ मज पुढां हियें फोडिलें ॥ जें अध्यात्म वोवाळिलें ॥ ऐश्वर्यें हरें
॥ ४७ ॥ ते वस्तु मज स्वामी ॥ येकहेळां दिन्हली तुम्हीं ॥ हें बोलों म्हणों तरि आम्हीं ॥
तुज पावोनि कैंचे ॥ ४८ ॥ परि साच चि मोहाच्या महापुरीं ॥ बुडाला देखोनि सिस
वर्‍हीं ॥ तुवां आपणपें घातलें श्रीहरी ॥ मग काढिलें मातें ॥ ४९ ॥ येक तुवांचोनि
काहीं ॥ विश्वीं दुजया चि आसना हीं ॥ कीं आम्हचें कर्म पाहीं ॥ जें आम्ही आथी

Project of Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

॥गीता० म्हणों॥५०॥ मी नरीयेक अर्जुन॥ ऐसा देहीं बांधे अभिमान॥ आणि कौरव वां ॥अध्या०
॥४॥ तें ययां स्वजन॥ आपुला म्हणों॥५१॥ याहीवरि ययांते मी मारीन॥ म्हणे तें तेणें पापें ॥११॥
कें रिगैन॥ ऐसें देखत होतां डुःस्वप्न॥ तोंचि वविळा प्रक्ष॥५२॥ देवा गंधर्वनगरा
चियेवस्ती॥ टाकूनि गलियां लक्ष्मीपती॥ होतां उदकाचिया भ्रांती॥ रोहिणीपी
त॥५३॥ जी किरडुं तरि का पडावें॥ परिलहरी येत होती त्याचें॥ ऐसें नवायां मरते
या जिवाचें॥ श्रेय घेतलें तुवां॥५४॥ आपुलें प्रतिबिंब नेणतां॥ सिंह कुहां घालील
देखों आतां॥ ऐसा धरिजेते विभ्रमं तं॥ रारिखलें मातें॥५५॥ येऱ्हवीं मास्मातरि ये
तुला केंहीं॥ येथें निश्चय होता अवधारीं॥ जें आतां चिसातें सागरीं॥ ये कत्रमि
ळिजे॥५६॥ हें यागविषा घवें बुडावें॥ वरि आकाशाही तुटोनि पडावें॥ परि झुं
झणें मज न घडावें॥ गोत्रजांसीं॥५७॥ ऐसिया अहंकाराचिया बाढी॥ मियां अ
॥१९४॥ ग्रहजळीं दिन्हला बुडी॥ चांगजवळा तुं येऱ्हवीं काढी॥ कवण मातें॥५८॥

॥४॥
४

नाथिलेंअपणपेंयेकमानिलें।।आणिनकतयांनावींगोत्रठेविलें।।थोरपिसें
होतेंलागलें।।तेंतोडिलेंतुम्हां।।५९।।मागांजळतेंकाढिलेंजोहरी।।तैंतेंदेहासीत्वि
षयअवधारी।।आताहेजोह्र वाहनदुसरी।।चैतन्यासगट।।६०।।दुराग्रहेंहिर
ण्याक्षें।।माझीबुद्धिवसुधाधरिलीकक्षें।।मगमाहार्णवगवाक्षें।।रिगोनिठेला।।६१।।
येथेंतुझेनिगोसावीपणें।।येकवेळबुद्धीचियागयायेणें।।हेंदुसरेंवाराहहोणें।।
पडिलेंतुज।।६२।।ऐसैसेंअपारतुसेंकेलें।।येकिवाचामीकायबोलें।।परिपांचेपाल
वमोकळिले।।मजप्रती।।६३।।तेंकाहींनवचेचिवायां।।फळलेंयज्ञफावलेंदेवराया।।
जेंसांघतमाया।।निरसिलीमाझी।।६४।।जोआनंदसरोवरिंचीकमळें।।तैसेजेहे
तुसेडोळे।।आपुलियाप्रसादस्त्वांराउळें।।जयालागिकरिता।।६५।।हांहोतया
आणिमोहाचीभेटी।।हेकायसाजीपाडलीगोठी।।कोंडतीमृगजळेंवरी।।वडवान
ळासी।।६६।।आणिमीतवंदातारा।।इयेकृपेचारिघोनिगाभारां।।घेतआहेंचा

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai: Joint project

॥गीता०
॥५॥

रा॥ब्रह्मरसाचा॥६७॥तयामाझाजी मोहजाय॥येथें विस्मय काहीं आहे॥ ॥अध्या०
परिउद्धरलें तुसेपाय॥ऐसें तल्लेआंधी॥६८॥श्लोक॥भवाप्ययो हि भूतानां श्रुतो ॥११॥
विस्तरशो मया॥त्वत्तः कमळपत्राक्ष माहात्म्यमपि चाव्ययं॥२॥टिका॥येंकम
ळायतनडोळसा॥सूर्यकोटितेजसा॥म्यां तुजपासोनि महेशा॥परिसिलेपवा
डे॥६९॥इयें भूतें जियापरि होतीं॥अथवा लया हान जैसेनि जाती॥तेमज पुढां
प्रकृति॥विवंचिली देवें॥७०॥आणि प्रकृति तें कीं रुगाणा दिन्हला॥परपुरुषा
चा हि ठाव दाविला॥जयाची महिमा पांघुरोनि जाला॥घडेता वेद॥७१॥शब्द
शी वाढे जिये॥कां धर्मा ऐसिया रत्ना तें विया॥तें तें घि ख्रियेप्रक्षेस्चेपाये॥बोळगोन
गोनि॥७२॥ऐसें जें अगाध माहात्म्य॥जें सकळ मार्गां येकगम्य॥जें स्वात्मानुभ
व रम्य॥तें इयापरी दाविलें॥७३॥जैसा केरा फिटलिया आभाळी॥दिवी रिंधिस्त
र्यमंडळी॥कां हातें सारुनि बाबुळी॥जळदाविजे॥७४॥ना तरि उकलिलिया

॥१९५॥

सर्पाचिवेंढे । जैसेंचंदनारवेंढे देणेंघडे ॥ अथवा विवंसीपखेमगाचेंढे ॥ नि
धानहाता ॥ ७५ ॥ तैसीप्रह्लतिहेब्याडहोती ॥ तेदेवेंचिचोरेंसारिलीपरौती ॥ म
गपरतत्वामाझियेमती ॥ सेजारकेला ॥ ७६ ॥ म्हणोनिइयेविषयींचामजदेवा ॥
हियांहातुकीनजालाजिवा ॥ परिआणिकयेकहेवा ॥ उपनलाअसे ॥ ७७ ॥ तो
खिडाजरि म्हणोंनाहीं ॥ तरिआनकवणासांगोंजावें ॥ कायतुंवांचौनिआन
तावो ॥ जाणतसोंआम्हीं ॥ ७८ ॥ जळचरजळाचाअक्षारधरी ॥ बाळकस्तन
पानीउपरोधकरी ॥ तरितयासिजियावेंयाहरी ॥ आनउपावअसे ॥ ७९ ॥ म्ह
णोनिमीउद्सांकडनधरावें ॥ जिवींआवडेतेंहीतुजपुढांबोलावें ॥ तवंनाहें
म्हणातिलेंदेवें ॥ चाउद्सांचें ॥ ८० ॥ श्लोक ॥ एवमेतद्यथात्थत्वमात्मानंपरमेश्व
र ॥ द्रष्टुमिच्छामितेरूपमैश्वरंपुरुषोत्तम ॥ ३ ॥ टिका ॥ मगबोलिलातोकिरीटी ॥
म्हणेजेतुम्हींकेलीगोठी ॥ तयाप्रतीतीचीदिठी ॥ निवालीमासी ॥ ८१ ॥ आतांज

(12)

॥गीता० ॥६॥ याचेनिसंकाळ्यें ॥ हेलोकपरंपरा होयहारपे ॥ जयाठायाआपणपें ॥ मीगाम्हण ॥अध्या०
सी ॥ ८२ ॥ तेंमुदलस्वरूपतुझें ॥ तथोनिहृषुजेंहें हानचतुर्भुजें ॥ सोगेंसुरकार्या ॥११॥
चेनिव्याजें ॥ घेवोंघेवोंयेसी ॥ ८३ ॥ पैंजळशायनाचियाअवगणिया ॥ कांमत्स्य
कूर्मइयामिरवणिया ॥ खेळसरलियांतु गुणियां ॥ सांटविसीजेथों ॥ ८४ ॥ उ
पनिषदेंजेंगाती ॥ योगियेहृदयींरिघोनिपाहाती ॥ जयातेंसनकादिकआहाती ॥
पोटाळुनियां ॥ ८५ ॥ ऐसेंअगाधजें ॥ तुझें ॥ विश्वरूपकानींआयिकीजे ॥ देतेंस्व
वयाचित्तमासें ॥ उतावळेंदेवा ॥ ८६ ॥ हेंवेंफेडमियांसांकड ॥ जेथेंपुसिलीज
रिचाड ॥ तरिहेंचियेकजीवाड ॥ आर्तमजा ॥ ८७ ॥ तुझेंविश्वरूपआपणआध
वें ॥ माझियेदृष्टीगोचरहोआवें ॥ ऐसीथोरिआशाजिवें ॥ बांधोनिआहें ॥ ८८ ॥
श्लोक ॥ मन्यसेयदितच्छक्यंमयाद्रष्टुमितिप्रभो ॥ योगेश्वरततोमेत्वंद
॥११६॥ र्शयात्मानमव्ययं ॥ ४ ॥ टिका ॥ परियेथेंआणिकयेकसाडी ॥ तुजविश्वरूपा

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

तें देखावयालागीं ॥ योग्यता माझी आंगीं ॥ आहे कीं नाहीं ॥ ९ ॥ हें आपुलें आ
पण मीं नेणें ॥ तें कां नेणसी जरि देव म्हणे ॥ हां हो सरोग काय जाणे ॥ निदान रोगा
चें ॥ १० ॥ आणि जी आर्त्तिचेनि पाडें क्षरें ॥ आर्त्त आपुली टाकी पैं विसरे ॥ नोहे तान्हे
ला म्हणे नुपुरे ॥ समुद्र हा मज ॥ ११ ॥ ऐसा मी सचाडपणाचिया सुली ॥ न संभावे वेस
मज्या आपुली ॥ ययालागि योग्यता जे विमाउली ॥ बोलका तूंचि जाणे ॥ १२ ॥ तिया
परी जनार्दना ॥ विचारिजो मासी संभावना ॥ मग विश्वरूप दर्शना ॥ उपक्रम की
जे ॥ १३ ॥ तरि तैसी तें कृपाकरा ॥ ये हवीं नके हे म्हणणा अवधारा ॥ वायां पंचमध्व
ळापें बधिरा ॥ सुख केउतें देणें ॥ १४ ॥ ये ऱ्हवीं येकळया बापयाचे तखे ॥ मेघ जूग
पुरतें काय न वर्षे ॥ परि ज्याळी हा वर्षि उपखे ॥ जरि खडका वरि होये ॥ १५ ॥ चको
रां चंद्रामृत पावलें ॥ येरां आणावाउनि काय वारिलें ॥ परि डोळां विण पाहालें ॥
वायां चि जाये ॥ १६ ॥ म्हणोनि विश्वरूप तूं सहसा ॥ दाविसी हा कीरभार वसा ॥

A project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

काजेंकडाडाआणिगाहिंसां ॥ माजिनीचनबाकीतुं ॥ ९७ ॥ तुझेंऔदार्यें…णेंस्व
तंत्र ॥ देतांनम्हणसीपात्रापात्र ॥ नव्हेकैवल्यऐसेंपवित्र ॥ कींवैरियांदिन्हलें ॥ ९८ ॥
मोक्षदुराराध्यकीरहोये ॥ परितोहीआराधीतुझेपाये ॥ म्हणेनिधाडिसीतेथंआ
ये ॥ यायीकजैसा ॥ ९९ ॥ तुवांसनकादिकांजेणेमानें ॥ सायुज्यींसोरसुकेलापूत
ने ॥ जेंबिरवाचेनिस्तनपानें ॥ मारूंआलीतुज ॥ १०० ॥ अगाराजसुयागाच्यासभा
संदीं ॥ देखतांत्रिभुवनाचीमांदी ॥ कैसाज्ञातधाडुर्वादीं ॥ निस्यजिलासी ॥ १ ॥
ऐसियाअपराधियाशुशुपाळा ॥ आपणपांठवादिन्हलागोपाळा ॥ आणिकेव्हा
नचरणाचियाबाळा ॥ कायध्रुवपदेंचाड ॥ २ ॥ तोवनाआलायाचिलागीं ॥ जेंबै
सावेंपितयाचांउत्संगीं ॥ कींचंद्रसूर्यादिकांलागीं ॥ परिसलिंगकेला ॥ ३ ॥ ऐसाव
॥१९७॥ नवासियांसकळें ॥ देतातुंचियेकधुसाळा ॥ पुत्राआळवितांअजामेळा ॥
आपणापेंदेसी ॥ ४ ॥ जेणेंउरींहाणासिपांपरा ॥ तयाच्याचिचरणवाहासीदा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

तारा ॥ आझुणी वैरियांचिया कळेवरा ॥ धिर्सपेसिना ॥ १०५ ॥ ऐसा अपका
रियांत्तु उपकारु ॥ तुं अपात्रांहीं परि उद्दारु ॥ दानमागोनि दारवंटेकरु ॥ जाला
सिवळीचा ॥ ६ ॥ तुतें आराधीना आयिके ॥ हेतीराउवां बोलाविता कौतुकें ॥ तिये
वैकुंठी तुवां गणिके ॥ सुरवाडु केला ॥ ७ ॥ ऐसीं पाहोनि वायाणि मिसें ॥ लागसी आ
पणपें चि देवां वानिवसें ॥ तो तुं कां जी अनारिसें ॥ मज चि लागि करिसी ॥ ८ ॥ हांगा
डुसतयाचे निपवाडे ॥ जे जगा निं पेडसां कोडें ॥ तिये कामधेनूचे पाडे ॥ कायपुकेले
५७ गातां ॥ ९ ॥ म्हणौनि विनविलें जें म्या कांहीं ॥ तें देवनदावी तिहे कीर नाहीं ॥ परि देरवा
वया लागि देयां ॥ पात्रता मज ॥ ११० ॥ तु [illegible] स्वरूप आकळे ॥ ऐसें जरि मातें जाण
सी डोळे ॥ तरि हे आर्त्तिचि डोहळे ॥ पुरवीं देवा ॥ ११ ॥ ऐसी गायें वावबिनती ॥ करुंस
रलाजवं सुभद्रापती ॥ तवं तया पडुणूचक्रवर्ती ॥ साहवेचिना ॥ १२ ॥ तो दळपापी
यप सजळू ॥ आणि येरु जाळावर्षे पीकावळ ॥ नानाद्रुम[illegible] तो कोकिळु ॥ अर्जुन

(16)

॥गीता० वसैंतहोय ॥१३॥ म्हणौनिचंद्रबिंबवाटोळें ॥ देखोनिक्षीरसागरु उचंबळे अध्या०
॥८॥ तैसादुणेंहीवरिप्रेमबळें ॥ उल्हासितजाला ॥१४॥ श्रीभगवानुवाच ॥ श्लोक ॥ ॥११॥
पश्यमेपार्थरूपाणिशतशोथसहस्रशः ॥ नानाविधानिदिव्यानिनानावर्णा
कृतीनिच ॥५॥ टिका ॥ मगाप्रसन्नतेघेनिआटोपें ॥ गाजोनिम्हणितलेंसद्रूपें ॥
पार्थादेखुदेखुउमपें ॥ रूपेंमासी ॥१५॥ येकचिविश्वरूपदेखावें ॥ ऐसामनोरथ
केलापांडवें ॥ कीविश्वरूपमयाचिघेवांकरूनिघातलें ॥१६॥ बापउदारदेवअ
परिमित ॥ याचकजनस्वेछासद्दोविंदेत ॥ आहेसहस्रवेंकीदेत ॥ सर्वस्वआपुलें
॥१७॥ अहोशेषाचेहीडोळेचोरिले ॥ देवजयालागिझकविले ॥ लक्ष्मीयेपरिराहि
लें ॥ जिकारजें ॥१८॥ तेंआतांप्रकटुनियांअनेकधा ॥ करितिविश्वरूपदर्शनाच्या
घांदा ॥ बापभाग्याअगाधा ॥ पार्थीच्या ॥१९॥ जोजागतांस्वप्नावस्थेजाय ॥
॥११८॥ तोजेविस्वप्नचिंआघवेंचिहोये ॥ तेविश्वानंतब्रह्मकटाहआहे ॥ आपणचिजाला ॥
॥१२०॥

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

ते धिंची सहसा मुद्रा सोडिली ॥ आणि हे स्थूळ दृष्टीची जवनिक फेडिली ॥
किंबहुना उघडिली ॥ योगरिद्धि ॥ २१ ॥ परि हा हें देखेल कीं नाहीं ॥ ऐसी हे शोचि
न करितां कांहीं ॥ येकसरां म्हणतसे पाहीं पाहीं ॥ स्नेहातुर ॥ २२ ॥ अर्जुना तुवां येक
दावा म्हणितलें ॥ आणि तें चि दाउं तरि काय दाविलें ॥ आतां देखें अघवें चि भरलें ॥
मासारूपीं ॥ २३ ॥ येकें कृशें येकें स्थूळें ॥ येकें र्‍हस्वें येकें विशाळें ॥ पृथुतरें सरळें ॥
रि६ अप्रमितें येकें ॥ २४ ॥ येकें घणितें सावधें ॥ आसक्तें येकें अगाधें ॥ उदारें अतिवु
द्धें कृद्धें येकें ॥ २५ ॥ येकें अनावरें प्रांजळें ॥ सव्यापारें येकें निश्चळें ॥ उदासीनें स्ने
हाळें तीव्रें येकें ॥ २६ ॥ येकें शांतें सदमदें ॥ स्तब्धें येकें सानंदें ॥ गर्जतें येकें निःशब्दें ॥
सौम्यें येकें ॥ २७ ॥ येकें साभिळाषें विरक्तें ॥ उन्मत्तें येकें निद्रितें ॥ परितुष्टें आर्तें ॥
प्रसन्नें येकें ॥ २८ ॥ येकें अशस्त्रें सशस्त्रें ॥ संगाथिलीं येकें स्वतंत्रें ॥ रौद्रें अतिमित्रें ॥
लयस्थें येकें ॥ २९ ॥ येकें जन्मलीळाविळासें ॥ येकें पाळन शीळें लालसें ॥ येकें

(18)

॥गीता०
॥१॥

सीहारकें सावेव्रों ॥ साक्षीस्तरतें ॥२०॥ इर्वनानाविधें परिबहुवसें ॥ आणि ॥अध्या०
दिव्यतेजें प्रकाशों ॥ तेवी चियेकयेकुऐसें ॥ वर्णहीनोहुती ॥२१॥ येकेंतातलें सा ॥११॥
उपन्हरें ॥ तैसीं कपिलवर्णें चिअपारें ॥ येकें सारंगें जैसीं सेंदुरें ॥ उवरिलें नभ
॥२२॥ येकें सविया चिचुळकीं ॥ जैसें ब्रह्मकटाह रवचिले माणिकीं ॥ येकें अरुणोद
यासारिखीं ॥ कुंकुम वर्णीं ॥२३॥ येकें शुद्ध स्फटिकें सोज्वळें ॥ येकें इंद्रनीळें सुनी
ळें ॥ येकें अंजनवर्णें सकाळें ॥ रक्तवर्णें येकें ॥२४॥ येकें लसत्कांचन सपिवळें ॥
येके नवजळद शामळें ॥ येकें चांपेगोरें केवळें ॥ हरितें येकें ॥२५॥ येकें तप्ततीव्रतां
बडीं ॥ येकें श्वेत चंद्रचोरवडीं ॥ ऐसीं नानावर्णरूपडीं ॥ देखमाझीं ॥२६॥ हे जैसे
कीं अनानवर्ण ॥ तैसेंचि आहु तिअनारिसेपण ॥ लाजा कंदर्प रिघाला शरण ॥
तैसीं सुंदरेंचि बहुवें ॥२७॥ येकें आयतलावण्यसारें ॥ येकें स्निग्ध वपुमनोहरें ॥
॥१९९॥ शृंगार श्रियेचीं भांडारें ॥ उघडलीं जैसीं ॥२८॥ येकें पीनावयव मांसलें ॥ येकेंसु

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(१९)

घोरें अनिकनाळें । येकें दीर्घकीर्ति विमळें । चिकटें येकें ॥ १३९ ॥ एवं नानाविधा

आकृती । इया पाहातां पार नाहीं सुभद्रापती । ययांच्या येकियेकी आंगप्राप्ती ॥

देख पां जग ॥ १४० ॥ श्लोक ॥ पश्यादित्यान्वसून्रुद्रानश्विनौ मरुतस्तथा । ब

हून्यदृष्टपूर्वाणि पश्याश्चर्याणि भारत ॥ ६ ॥ टिका ॥ जेथें उन्मीळण होत ताहादि

ठी । तेथें पसरत आदित्याचिया सृष्टी । पुढती नमिळणी मिठी । देत आंधी ॥ ४१ ॥

वदनाचिये बाफें सवी । होत ज्वाळामय आघवीं । तें येंपावकादिकां पाहावीं । सम्ह

वसुचें ॥ ४२ ॥ आणि क्षुलुतांचे सेवटीं कोपें मिळां पाहात येक वाट । तेथें रुद्रगणा

चे संघाट । अवतरत देखें ॥ ४३ ॥ पैसौम्यतेचा वोल्हावा । मिति नेणिजे अश्विनौ

देवां । श्रोत्रीं होत पांडवा । अनेक वायु ॥ ४४ ॥ इया परी येकेकाचे लिळे । जन्मतें सुर

सिद्धांचे कुळें । ऐसी अपारें आणि विशाळें । रूपें येंपाहें ॥ ४५ ॥ जयातें सांघावया

वेद बोबडे । पाहावया काळाचें आयुष्य थोकडें । धात्रेया ही परि नसंपडे । ताव

॥गीता॥ जयाच्या॥४६॥ जयातें देवत्रयी कहीं नायिके॥ तियेंतियें प्रत्यक्ष देखणें कीं॥ सो ॥अध्या॥
॥१०॥ गां आश्चर्याचीं कोळिकां॥ महाद्भुतें॥४७॥ श्लोक॥ इहैकस्थं जगत्कृत्स्नं पश्या ॥११॥
द्यसचराचरं॥ ममदेहेगुडाकेशयच्चान्यद्द्रष्टुमिच्छसि॥७॥ टिका॥ इयांमूर्त्ति
चांकिरीटी॥ रोमामूळीं देखपां सृष्टी॥ पर्वतींतरुतळवटीं॥ तृणांकुरजैसे॥४८॥
आणि चंडवाताचेनि प्रकाशें॥ उडतीपरमाणु दिसती जैसे॥ भ्रमितब्रह्मकटा
हतैसे अवयवसंधीं॥४९॥ येथेंयेकेकाचिया प्रदेशीं॥ विश्वदेखपांविस्तारेंसीं॥ आ
णियाहीहोऊनिपरौतें मानसीं॥ देखावेंवर्ते॥५०॥ तरितियेंही विषींचें कांहीं॥
येथेंसर्वथा सांकडें नाहीं॥ सुखें आवडे तें माझां ठायीं॥ पाहेतूं देखसी॥५१॥ ऐसें वि
श्वमूर्त्तितेणें॥ बोलिलें कारुण्यपूर्णें॥ तंवदेखत आहे कांनाहींनम्हणे॥ निवांतचिये
रू॥५२॥ तेथेंतो कायीपांहाजगला॥ म्हणे निहाळलें येविचि पाहिलें॥ तंवआर्त्ति
॥२००॥ चें तेंबोलेयिल॥ तैसाचि आहे॥५३॥ श्लोक॥ ॥न तु मां शक्यसे द्रष्टुमनेनैवस्व

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com